

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԳԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔԵՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
Ներկայ 1898 թվականի
Պուշկարիյ համար 12 ֆուլի
» » վեցանկյան 6 »
Արսասանակի » 14 »
» » վեցանկյան 7 »
ԿԱՆՈՒՆՈՒՄ ԿԱՐԵՆԻ

Համակ դրամ եռանգլի դրիդ հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻՄՆՈՒՆԵՔ ԼՐԱԳՐՈՑ ԿԱՌԱՄ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ)
Редакция на ВѢСТНИКЪ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).
Rédaction du journal
„Iravounek“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
ևս չեն որոշուի եւ յարմար դասուած-
ները միայն կը հրատարակուին անորոշ-
չովի կամ մասամբ:
Դրանցման տողը 20 սանթիմ. երե-
փեւ տեղի տալով իւրաքանչիւր համար 20 0/0
գնոյ կը լինի:

ՈՒՂԻՂ ԴԱՏԵՆՔ

Ե.

Յեղափոխականներու դատաւարտելի արարքները հարուածեալու ժամանակ, գաղափարներու բնական շարքով մը կը մղուին հարցնելու թէ ուրիշ հայ տարրեր չկան որ մասնակից ըլլան մեր ազգային ազդեանքէն ծագող պատասխանատուութեան:

Պահպանողականները, ջոջերը, հարուստները, գիւտագէտները կատարեցին իրենց ազգային պարտականութիւնը, երբ տեսան որ թրքահայ երիտասարդութեան մէջ խլրտումը սկսած է: Ըսել չեմ ուզեր թէ անոնք փութալու էին անպատճառ դրամով ու խելով զօրավիգ ըլլալ յեղափոխականներուն, որովհետեւ իրենց մէջ կային անշուշտ շատեր որոնք համոզմամբ հակակիր էին այդ շարժումներուն, զորս իրենց ըմբռնումներու տեսակէտով վատաւար կը գտնէին ազգային շահերուն: Կը հարցնեմ միայն թէ ջոջ դասակարգը կատարեց իր պարտականութիւնը, հետեւեցաւ իր խղճին թելադրութեանց, փութած անոնք ապրիսի վարկէն մը մէջ, ուր խղճիւրը թրքահայերուն ազգ. գոյութեան կամ չգոյութեան վերայ էր՝ ընել ինչ որ իր անկեղծ համոզման համեմատ, կը պահանջէր ազգին շահը: Ինչո՞ւ անտարբեր հանգիստտեսի մը դերը կատարեց այնքան ահաւոր ժամուրդ մէջ, ու հիմա իմաստունի հոգեւոր առած՝ աններելի եսասիրութեամբ կուգէ յեղափոխութեան անյաջողութիւնը վերագրուած անանկ այն անխոհմտութեան, զոր յեղափոխականները գործեցին չգիտելով իր հեռատես, փորձառու խորհուրդներուն: Ազատ երկիրներու մէջ ապրող, մեծ անուն, բարձր դիրք, հարստութիւն ու հեղինակութիւն ունեցող Հայերու պարտականութիւնը չէր շարժիլ և ժողովրդին բացէ բաց յայտնել թէ իրենք ինչ կը խորհին յեղափոխութեան և յեղափոխականներու մասին, իրենց գաղափարներն ու կարծիքները հիմնելով

փաստերու վրայ, թող ուժ տալին յեղափոխական շարժումներուն, եթէ համակիր էին անոնց: Թող բացէ բաց հարուածէին, եթէ համոզուած էին թէ յեղափոխական երիտասարդութիւնը փորձանքներ կը հրաւիրէ ազգին գոյութիւն: Ինչո՞ւ լռեցին եղբայրացի գիւտագէտներ, ուսաստանցի ջոջեր ու պարսկաստանցի խաներ, Գիտէ՞ք ինչո՞ւ: Պարզապէս եսասիրական հաշիւներով. իրենց անձնական հանգիստը չխանգարելու համար: Է՛հ, այս տղերքը գրողը այս մասին քիչ մը բան մտնէ իմանալու առիթ ունեցած է՝ մասնակցելով ազգային ընկերութեան մը հիմնարկութեան, որոյ նպատակն էր առանց նոր կուսակցութիւն մը ստեղծելու՝ հայ ազգին մէջ գոյութիւն ունեցող յեղափոխական, դրամական և գիւտագիտական լուսագոյն ուժերը մէկ տեղ բերելու փորձ մը ընել և որուն վախճանը կսկծալի յուսախաբութիւն մը եղաւ մասնակցողներուն համար:

Ու հիմա եկե՛ք, ինձ ըսէ՛ք թէ միակ յանցաւորը, միակ պատասխանատուն անփորձ և փճուցած հայ յեղափոխականն է:

Գիտե՛ք որ մեր այս անկեղծ խօսքերը դառն պիտի գան ջոջ դասակարգին, դառն պիտի գան անոր հետեւողներուն. այդ հոգ չէ. սակայն դառն պիտի գան նաեւ հայ ժողովուրդին այն մասին որ իր աչքը բարձրագոյն հորիզոններու վրայ յառած՝ փրկութեան աստղին այնտեղէն ծագելուն կըսպասէ անհամբեր, անձկալից:

Յանցանքը մերը չէ. հրապարակագրի պարտականութեանց անողոք պահանջներուն է: Հայնաստութեմը վերջի մը միայն մէկ կողմին ուշադրութեան դարձնել անօգուտ է: Վերջը միւս կողմէն կը շարունակէ իր բանգող գործունէութիւնը: Հիւանդին բուժումն ուղղով մարդը պէտք է ամբողջ վերջին տարածութիւնը ցոյց տայ:

Հրաւեր կը կարգաւ մեզ հակաբռնիք անձերու հարեւ մեր ըսածները նոյն իսկ մեր թեր-

թին մէջ: Անսահման ուրախութիւն մը պիտի զգայինք, եթէ գտնուէր մարդ մը որ կարենար լրջօրէն հաստատել թէ ջոջ դասակարգը կատարած է, ինչ որ իր պարտքն էր վերջին տագնապալից տարիներուն մէջ և թէ հետեւապէս ու է պատասխանատուութեան զերծ մնացած է: Ուրախ պիտի ըլլայինք, որովհետեւ այն ատեն պիտի կրնայինք հաստատապէս յուսալ թէ ազգին համար տրամադրելի, պատրաստ կը մնան միշտ ու լիովին՝ այն նշանաւոր բարոյական ու նիւթական ուժերը, զորս այդ դասակարգը կը ներկայացնէ:

Ճշմարտութեամբ խոսելու կըստի պէ մեզ քայլ մըն ալ առաջ երթալու և յորեւր թէ հայ հեղինակաւոր շրջանակներու խոհեմ յուսմանն ու ինքնապաշտ անտարբերութիւնն էր նաեւ զխառն պատճառներէն մին, որով զեղծում, խաչագողութիւն և գաւաճանութիւն կըցին յեղափոխութեան մէջ սողոսկիլ և սրբապղծել զայն:

Քանի որ ուղիղ դատել ու անշառք ընել է մեր գիտաւորութիւնը, պարտինք ջոջերու մասին այսքանը բաւական համարելով, աչք մը պտտցնել աւելի խոնարհ միջավայրերու վրայ, ուշադիր դիտողութեամբ մը տեսնելու համար թէ միջակ դասակարգը, հայ արհեստաւորն ու խանութպանը, պատասխանատուութենէ բոլորովին անմասն, այն անմեղ տարրն է իրօք, ինչպէս կերելի մեզ առաջին ակնարկով և հարեւանցի դիտողութեամբ մը:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՐԵՆԵԼԻՔԻ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՑ ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Լ. Առնէնի մէկ յօդուածին մէջ կը կարդանք.

«Ինչպէս կըլլայ ուրեմն որ Ռուսիա Բոյներուն համար աղել տալի պատերազմէ մը ետքը նախաձեռնարկ կը հանդիսանայ միջոցի մը, որ եթէ պատերազմէն առաջ ձեռք առնուէր, զանոնք լիովին պիտի գոհացնէր: Այս հաս-

կնալու համար պէտք է յիշել թէ արեւելեան քաղաքականութեան նկատմամբ ամէն բանի մէջ նախանձը կը տիրէ տէրութեանց միջեւ: Ռուսիա քրիստոնեայ հասարակութեանց պաշտպանի իր դերին մէջ նախանձախնդիր՝ չուզեր որ իրմէ զատ մէկուն օգնութեան դիմէ անոնցմէ մին:

«Արդեւ Հայերուն դէպի Լոնտոն եւ ոչ դէպի Բէրլին պաշտպանող դարձած ըլլալուն պատճառով՝ իշխան Լուպանով քոյրաւորեց որ անոնք շարդալին:

«Նոյնպէս, որովհետեւ Տէրեանի և Ռալի յաջորդաբար ուղեցին Անգլիոյ մէջ փնտռել իրենց նեցուկը, Ռուսիա թողուց որ իրենց բանակները ճշմունքն:

«Բայց ահա Անգլիա իր բոլոր ուշադրութեամբ ներդաշնակ և Եանկ-Յէ-Քիւնկի գործերուն և հոգեւորն նուիրելու ստիպուած՝ կը լքէ յաղթահարուած Յոյներուն դատը: Իսկ Գէորգ Թագաւոր աւելի խոհուն բան իր նախարարները՝ կը հայցէ Չարին օգնութիւնը և սա անմիջապէս կը հասնի Յունաստանի օգնութեան: Քիսո-Չէուի գրաւումին իր հաւանութիւնը՝ տալու համար պայման կը դնէ որ Գերմանացիները անգործ հանգիստտես մնան իր գործունէութեան կ. Պոստոյ մէջ: Ճնշում կը բանեցնէ ուղղակի Սուլթանին վրայ, որմէ ստիպողաբար կը պահանջէ պատերազմական տուգանքին մնացորդը: Եւ վերջապէս նախաձեռնարկ կըլլայ՝ Հանսթօի մշտահալու օգնականութեամբ՝ ինքնավար կրէտէի կուսակալութեան աթոռը բարձրացնելու Յունաստանի թագաւորին որդին...»

«Անգլիա հայկական խնդրին մէջ արդէն իրեն անկարողութիւնը և Երրեակ Նիզակաղցութիւնն ալ Սուլթանի համար իր յարուած ցոյց տուած ըլլալով, մեծք աւելի յոյս կը դնենք Ռուսիոյ և իր դաշնակից Ֆրանսայի քան ուրիշ ու է տէրութեան օգնութեան վրայ:

«Այսպիսով նոր կապոյտ տեսարակէն կիմանանք թէ Տ. Հանս-

թօ լաւագոյն զգացումներու տե-
ղի տալով ըսեք է Բարիքի անգ-
լիական գեղականին թէ «Պէտք է
անյապաղ հորկազրել Սուլթանը
բարենորոգումները գործադրելու»:

«Բաղդադու թիւն մըն է մեզ
համար որ Ն. վեհափառութիւն
Մկրտիչ Ա. կը ջանայ ձեռք բե-
րել Թիֆլիսի և Բէթլէրսպուրկի
մէջ ռուս կառավարութեան բար-
եացականութեան չնորհը, Հաճոյ-
քով կարգադրեք Մարտիկոյ Ար-
քեանի մէջ թէ Ն. Կ. Վ. Չարը
վաւարականի Արծիւը հրաւի-
րեք է մասնաւոր տեսակցութեան
մը*, որ կը վերականգնացնէ մեր
յայտերը, որովհետեւ մենք միշտ
հաւատացած ենք թէ կովկասի հայ
և ռուս բանակին թուրն է որ ուշ
կամ կանուխ հայկական ջարդե-
րուն վրէժը պիտի առնէ:»

ՍՈՒՆՈՐԵԱՆ

Հսկայ վահերուդ
—Որք փշաւ գլխուդ,—
Աւերակներուն
Ըրիւն ըզեզ բուն
Եւ դու յեցիր:

Քեզ ձօնուած խուկիկն
Քուրդերը քրքին,
Ժամ ու պատարագ
Ըրիւն ծաղի ծաւակ
Եւ դու յեցիր:

Խաչքոյ քառաքել
Մահիկին առջեւ
Ջարդ ու բուռն ըրիւն
Ճակչոյ նեղեցիկն
Եւ դու յեցիր:

Սեպուհին Մասիս
Եփրատէն ճիւղիս,
Ծով դարձաւ արիւն
Քեզ պաշտոյ Հայուն
Եւ դու յեցիր:

Հարսեր՝ առնունուն
Ծոցիկն սիրտուն
Խնկիկն սարին
Որդիք Դաւանիկն
Եւ դու յեցիր:

Երկինքին տեսար
Տղաք անհամար
Ծիծերու վրայ
Ա՛խ, արիւնդուայ
Եւ դու յեցիր:

Ա՛յ չը կար եւ ոչ
Մեկ հաս արու ողջ.
Սաղմը արգանդին
Սրբիկն զարկին
Եւ դու յեցիր:

Հրեշտակ գունդ գունդ
Թափեցաւ գլխուդ
«Վերջ տ'ը» գոչեցին
Ահեղ ոճիրին
Եւ դու յեցիր:

Աստուծո՛յ Որդի,
Քարերն իսկ Քեզի
Պոռպոռ պոռպոռ
«Վերջ տ'ը» նախնիին
Եւ դու յեցիր:

«Մեռած չ'ես ողջ ես,
Անկուն կը հսկես»
Կրակն Քեզ հաւատ
Ողբի անհամար

Հաւատն՝ ի՛նչ կըսես,
Երբ մի՛շտ կը յեցես:

ՇԱՀՐԻԿ

* Այս լուրը ցարդ չստուգուեցաւ Ծ. Խ.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Փ. Պօլիս 16 փետր.

Արեւելիս թղթակից մեր բարե-
կամբ չորս սիրահանիքէ բաղկացած նա-
մակով մը կը պատասխանէ մեր վերջ-
ընթերցող թղթակցութեան: Կը յայտարա-
րէ թէ ինք օտարի եւ տեղացիի խնը-
գիր չուզիր յարուցանել, թէ կը յարպէ
հաւատարմապէս բոլոր անկեղծ հայերը,
թէ եթէ ապացոյցներ բերուին թէ
պուրկարահապատակ հայեր ալ մասնակե-
ցած են ծանօթ հանգանակութեան.
պիտի այգանէ գոհունք ալ: Կը գովէ
Ներկայ դպրոցական պաշտօնէութեան
արդիւնքները, կ'ընդունի թէ դպրոցը
պէտք ունի բարեկարգուելու, թէ լա-
ւագոյն դաստիարակ կրնան բերուիլ:
Հանրագիրներ ստորագրել տուած է
բայց անոնք անկեղծ նպատակով էին
ոչ թէ հոգաբարձութիւն կամ դասա-
տուները պաշտպանելու համար: Մեր
յարգելի բարեկամը անկեղծութեան հո-
վեր առնելով կը վերջացնէ իւր նամա-
կը հրաւիրելով որ բարեկարգեն զըզ-
րոցները թշնամիներուն բերանը գոցե-
լու համար:

Այս նամակին մէջ կայ որչափ տող
աճեցաւ պարտութիւն: Մենք նորէն
կը հաստատենք մեր տուած լուրը: «Ե-
թէ»ներով չենք անցընել մեր ժամա-
նակը: Դժբաղդաբար կորուկ խօսելու
վարժուեցանք: Մենք գո՛հ չենք ոչ
Արեւելիս թղթակցին ոչ ալ իւր
ընկերներու կրթութիւնէն: Ամբողջ Փ.
Պօլիս գիտէ թէ հանրագիրները ի՛նչ
յետադիմական նպատակներու համար
կը հաւաքուին: Չարգացած դասակար-
գը որ կաշխատի դպրոցը եւ ազգային
գործերը ամառ հիմնուել վրայ գնել,
իւր աչքին առջեւ չէ ունեցած վար-
ժապետական բնորոշիւներ: Յետադի-
մական որ եւ ինչ կազմակերպութիւն
չը կրնար մեր դպրոցական գործերուն
խառնուիլ: Անշուշտ յառաջդիմականնե-
րուն մէջ կան կազմակերպութեան հա-
մակրող անհատներ, բայց բոլոր ասոնք
միացած են ոչ թէ յետադիմական
այսինչ կամ այնինչ գաղափարը յառաջ
տանելու համար, այլ պարզապէս բա-
րեկարգելու համար դպրոցը եւ ազգա-
յին գործերը: Իրաւունքի... խմբագի-
րը, Պօլսէն եկող նշանաւոր դաստիար-
ները, քաղաքիս զարգացած դասակար-
գը բոլորն ալ յետադիմականներն են,
երբ բարձրաձայն ազգայնեցին թէ
դպրոցը պէտք ունի բարեկարգուելու,
թէ ներկայ պաշտօնէութիւնը իւր յե-
տադիմական ուղղութեամբ չը կրնար
օգտակար ըլլալ: Երբ ժամանակը գայ,
զարգացած դասակարգը պիտի ընտրէ
նոր գաղափարներով օժտուած եւ ման-
կավարժական սկզբունքներու համե-
մատ գործող երիտասարդ դաստիարակներ:

Շատ ուրախ ենք որ մեր բարեկամ

թղթակցին հետ կը համաձայնինք գրե-

թէ ամէն կէտի վրայ: Չէր կրնար այ-

լապէս վարուիլ ժամանակին արդիւն-

քըն է. զարգացածի հովեր պէտք է

առնէ, ազատական գաղափարներ գա-

ւանի:

Բայց երբ կարգը կուգայ գործադ-

րութեան, հոն կը տարբերինք իրար-

մէ: «Եթէ»ները կըսելին, վարանումը

կը տրեւ: Իր թիրթիր ծառայելու խնը-

գիրը, ուրիշներու անհամամատ պերա-

զանցութիւնը իւր վրայ արդիւնքներ

կըլլան: Կ'ուզէ գործել, բայց չունի

հարկաւոր քաջութիւն: Անկեղծութիւն

կը փնտռէ ամէն տեղ, բայց ինք ան-

կեղծ չէ: Կը ցաւինք: Եթէ լաւագոյն

կրթութիւն մը առած ըլլար, մանա-

ւանդ եթէ մի քիչ նուազ կամաւոր

եւ յաւակնոտ ըլլար, կրնար շատ օգ-

տակար ըլլալ Փ. Պօլիս ազգային շըր-
ջանակներուն մէջ:

Նորընտիր վարիչ ժողովը որ ստուար
մեծամասնութեամբ ազատական եւ յա-
ռաջդիմաւոր տարրերէ կը բաղկանայ,
լուրէն եւ հանգարտօրէն կը շարունա-
կէ իւր գործերը: Նոր խաղական խոր-
հուրդ մը կազմած է լաւագոյն տարրե-
րէ, որ կաշխատի կարգ եւ կանոն
մտցնել քառսին մէջ: Վարիչ ժողովը
կ'աշխատի հիմա հրաժարեցնել հին հո-
գաբարձութիւնը եւ անոր տեղ ընտրել
նոր գաղափարներով օժտուած հոգա-
բարձութիւն մը: Արդէն հինգերէն մին
տուած է իւր հրաժարականը, միւսներն
ալ տալու վրայ են: Մենք փափաք
յայտնած էինք որ յախուռն կղանակ-
ներով չը գործեն այլ հաստատա-
մանութեամբ եւ յարատեւութեամբ յա-
ռաջ ընթանան: Այսօրեայից տուած է
իւր օգուտները: Յառաջդիմական տար-
րը կը պարտի իւր ներկայ յաւաքութիւն-
ները իւր այս ուղղութեան:

Մարտի 25 փետր.

Վարդանանց տօնին առթիւ Ընթեր-
ցարանի Միութիւնը մասնաւոր սրահի
մը մէջ կազմակերպեց հանդէս մը ազ-
գային—ընտանեկան, ինչպէս կըսէր
յայտագիրը: Սարգսեցաւ փորձիկ վի-
ճակահանութիւն մ'ալ, որ սակայն կը
լսեմ թէ հազիւ 30-40 ֆութ. զուտ հա-
տոյթ մը տուած է ինպատու բացուելիք
ընթերցարանին:

Հանդէսը բացուեցաւ ազգ. երգով
մը, որմէ ետքը նախագահ հայր սուր-
բը պատշաճաւոր քանի մը խօսք ըսաւ
Վարդանի եւ Ղեւոնդի վրայ:

Հոս հարկ եղաւ առաջնութիւն տալ
«Որքէն» կամաւոր խմբին պարին ու
երգին որովհետեւ անոր մէկ քանի ան-
գամներ չուտով մեկնելու պէտք ու-
նէին: Երգեցին ու մեկնեցան: Բարո՛ւ
երթան:

Արտասանուեցան մէկ երկու ճառ եւ
երկու ոտանաւոր յաջողակ կերպով:
Ճառերէն մէկը նուիրուած էր «Հնոյն
սիրոյն» որ անուշ տպաւորութիւն մը
ըրաւ:

Հնաստեայ եւ նորասէր հայ երիտա-
սարդներու ակամջը խօսած ըլլաւ է
այդ պահուն:

Ուրիշ ճառախօս մը ուրիշ քաներու
հետ ըսաւ թէ տեղացի, կամ աւելի
ձիւղ՝ հին գաղթական ազգակիցներու
մէկ մեծ մասին բացակայութիւնը վե-
րագրել է հանդէսին ազգային հան-
գամանքին: Յայտնութեան մը աւելի՛
կծու քննադատութիւն մ'էր այս: Ա-
մէն պարագայի մէջ բացականքը ան-
յարմար ու անախտ պարահանդէս մը
տեսնելէ ազատեցան որ, կարծեմ, ըն-
տանեկան մասին կը վերաբերէր: Պա-
րահանդէս ալ չէր: Ճշգիւ որակող ըս-
ող չի գտայ: Ինձմէ աւելի վարդապետն
ու տէրտէրը դժգոհ ըլլաւ իրաւունք
ունին:

Երեք ազգ. երգեր երգուեցան: Այսքան
էր երգիչ հայ խմբին պաշտօնը: Վերջա-
ցած էր նաեւ հանդէսին առաջին մասը:

Երկրորդ մասը ազգային շատ քիչ
քան ունէր եւ գրաւուած էր օտարնե-
րու երգով, պարով, զուարճախօսու-
թիւնով եւ մենախօսութիւնով: Մա-
ւաւազել Ա. ի պաշտակը, Մ. Ժօրտան-
էլլիի մանսօլիկը, Տ. Ա. Թիւրապետ-
նի ջուլթակը, քաղաք, սրտազրաւ ու
խնդակցութեան արժանի էին:

Մ. Ժօրտանէլլի «Անց ամպեր» հայ
ոտանաւորին յարմար եղանակ մը յօ-
րիներ էր զոր կողմէ մեծ յաջողու-
թեամբ:

Ֆրանսացի պարոնն ու օրիորդը,

տիկինն ու մենախօսը հանդէսին վա-
րիչին կողմէն այնքան յաճախ բեմ հը-
րաւորուեցան, որ խօսելու ժամանակ
չի մնաց այն հանդիսականներուն ու-
րոնք կուզէին երկու խօսքով իրենց
կրած տպաւորութիւնը անկեղծօրէն
յայտնել:

Եթէ հոն ժամանակ չիկար, Իրա-
ւունքի մէջ տեղ կայ մեր գիտողու-
թիւններն ընելու:

Բ'աւ պէտք չէր ընտանեկան ան-
ուանել հանդէսը եւ այդ պատճառով
մատուցը ձգել ու սրահ մը վարձել 40
ֆութսքով, քան՝ որ ընտանեկան այդ
հանգամանքը պատճառ պիտի ըլլար որ
Վարդանի հանդէսի մը մէջ կարեւորա-
գոյն եւ մեծագոյն տեղը բռնէ օտար-
ներու գործակցութիւնը, որ երեկոյ-
թին ազգայնութիւնը պ'տի խանդա-
րէր, ազգային համը հոտը պիտի աւերէր:

Ընթերցարանի Միութիւնը այս ձա-
խորդ կարգադրութեան աննպատակ
պաւորութիւնը պիտի կրնայ շնչել,
եթէ, ինչպէս երեկոյթին վարիչին մի-
ջոցաւ խոստացաւ, փութայ օր առաջ
բանալ ընթերցարանը որ Մարտիկոյ
գաղութին մէկ ամենակարեւոր պէտքը
գոհացնելու կոչուած է:

...

ՆԱՄԱԿ ԽՄԻԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Վառնա, 20 փետր. 98

Ս. Վարդանանց յիշատակին
առթիւ տեղւոյս Ս. Սարգիս եւ
կեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղի ու-
նեցած հանդէսին օրը՝ ատենա-
բաններէն Տ. Յ. Չաքըրեանի ար-
տասանած բանախօսութեան խան-
դավառ տպաւորութեան տակ
հանդիսականը փափաքելով հա-
մակրանայ նշան մը ցոյց տալ ի-
րեն, հանգանակութեան մը ձեռ-
նարկեցին, եւ գոյացած դուռը
գրին իւր տրամադրութեան ներ-
քեւ, զոր Տ. Չաքըրեան իրեն
նշան ժողովրդի համակրանայ ըն-
դունելով, իր Տաշրու թերթէն
երեք օրինակ նուիրեց Վառնայի,
Շուվայի եւ Պուրկաղի ազգ. վար-
ժարանայ:

Իրեն նախաձեռնարկ սոյն հան-
գանակութեան՝ կը փութամ մաս-
նակցողներու անուամբ յայտարա-
րել թէ մեր միակ նպատակն եւ
զած էր Տ. Չաքըրեանի տալ մեր
սիրոյ եւ համակրանայ առհաւատ
չեան եւ բնաւ վաւրիկան մը իսկ
մեր մտքէն անցած չէ սպորմու-
թիւն մը տալու ձեռով վիրտուրել
ազգ. վաստակաւորի մը անունը,
ինչպէս տեղական թերթ մը, մեր
նպատակը խեղաթիւրելով, ցոյց
տալ ուզած է գերազդեարար:

Մնամ յարգանք
Մ. Գ.

ՎՐԻՊԼԻ

Իրաւունքի վերջին թիւին մէջ հրա-
տարակուած ոտանաւորին վերջին տո-
ղը կարգաւոր է «անուանող արժան»
եւ ոչ «անուանող անարժան», ինչպէս
անուան էր անուանողութեան մը հե-
տեւանքով:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Նկատելով որ՝ բազմաթիւ Աղգ. վարժարանաց նոր կազմակերպութեան առթիւ թաղ. խորհրդոյս և հոգաբարձութեան միջև տեղի ունեցած բանակցութիւնք ազգայնոց սմանց կողմանէ թիւր մեկնութեանց պատճառ տուած ըլլալով, կարգ մ'անձանց ևս ստապարէզ բացուած է հանրային շահուց պաշտպանութեան պատրուակին տակ իրենց անձնական կրթից յազուրդ տալու՝ անստորագիր գրութիւններ ցրուելով ժողովրդեան մէջ:

Խորհուրդս այս առթիւ յայտարարելով որ Աղգ. երկու պաշտօնական մարմնաց մէջ կատարեալ համերաշխութիւն կը տրիէ:

Որոշած է՝

Ա. Հրապարակաւ նշաւակել այսպիսի ձեռնարկներ, որոնք կը ներկրտին միայն ազգին մէջ երկպառակութիւններ արծարծելու և ազգ. իրական շահերուն վնասելու:

Բ. Խնդրել յարգոյ ազգայիններէն որ շարունակեն իրենց վրաստակութիւնն Աղգային երկու խորհրդոց պարտաճանաչ գործունէութեան վրայ:

Գ. Աղգարարել որ ո'ւ է պատկերաստեմբ Աղգ. գործոց բարեք ընթացքին դէմ խոչընդոտներ յարուցանելու յանգիւնդներու նկատմամբ խորհուրդս պիտի ստիպուի հարկ եղած օրինական միջոցներ ձեռք առնելու:

Դ. Հրատարակել զայս որոշում Աղգ. տեղական լրագրաց միջոցաւ ի միամտութիւն ժողովրդեան և ի պատուութիւն որոց անկ է:

Ի Դիմաց թաղ. խորհրդոյ վ. Ստեփանայրի Ստեփանայրի Յ. Մ. ՄԱԿԻ Մ. Տ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ վառնա, 23 փետր. 1898

ԼՐԱՔԱՂ

Սիւն. կաթողիկոսը Բագուէն հտըը Գանձակ այցելելով պիտի վերադառնայ Էջմիածին ուր պիտի կատարէ Տ. Գեորգ Թ. Վարդ. Երէցեանի եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնը: Ն. Օմովիւնը խորհրդի խալէ վանքին մէջ հաստատուած սրբանոցին երեք աշակերտներուն համար 150 ր., նաեւ 2500 ր. զրկած է Ս. Պատրիարքին հետեւելու կերպով բաշխուելու համար. 1800 ր. գաւառներու կարօտ ազգայիններու, 500 ր. Մշյոյ Ս. կարապետ վանքին, որ նորոգութեան պէտք ունի և 200 ր. վարագոյ վանքին սրբանոցին:

Թիֆլիզի քաղաքագլուխ ընտրուած ու հաստատուած է Տ. Գեորգ Եւանգելիս:

Կ. Պոլսոյ Հիւանդանոցին վարչական Գանձաւարովը հաստատոր է առաւելի գանձաւարներու գրութիւնը: Ամէն փափաքող ընտանիք պիտի առնէ գանձանակ մը ուր պիտի հաւաքուին իր անդամներէն կամ իր հիւրերէն զանազան առթիւներով ձգուած զրամներ: Տարին անգամ մը դանձանակը պիտի դրուի Հոգաբարձութեան ա'նեակը ու տ'իտեղ բացուելով՝ պարունակութիւնը պիտի ծանուցուի լրագիրներու միջոցով:

Պատ. Ասատուրեան սմէն եօթնեկի 1000 օխտ ածուկ կը

բաշխէ խաղաղի 250ի չափ կարօտ ընտանիքներու: Այս շարքա թական բաշխումը, Միջազգային Նպաստամատոյց Ընկերութեան հաշուին կը կատարուի 1896 ի աշունէն ի վեր: Ամուր հիւանդ ունեցող ընտանիքներու միայն կը տրուի:

Ի' Սրմէնի Մ'ալիս 1 էն սկսեալ պիտի հրատարակուի ի Բարիկ: Տ. Մի սա Չերապ կը փոխադրուի հիւ սա համոզուածով թէ «Թուսիոյ մէջ կը հնձուի, ինչ որ Ֆրանսայի մէջ կը ցանուի»:

Ապրիլ 10 էն ետքը խմբագրութեան հասցէն է:

M. Minas Tchérax
Poste restante
Paris

Տ. Միսաս Չերապ հրաժարած է Հարկ. Կեդ. Միութեան նախագահութենէն:

Աղգակից մը Տ. Գ. Պարեան Ընտրուի մէկ չըջանակին թողապետական խորհրդին անդամ ընտրուել է:

Ընտրուի գաղութը վարդանանց հանդէսը տնկելով, հացկերոյթ մը տուած է բազմութիւն հայ ազատամեախներու:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիա եւ Ֆրանսա վեճի եւ բանակցութեան մէջ են արեւմտեան Աֆրիկէի քանի մը տեղերուն համար, զոր փոխապէս արշաւախուժելու ուղեցին գրաւել եւ զորս Անգլիացիները կը նկատեն իրենց ազգիցութեան չըջանակին վերաբերող կէտեր: Մասնաւորապէս Ինդիլը Սօթթօթի խալած տեղութեան վրայ է, որուն մէջ մտան ֆրանսացիները Պաճ մը վեճը այնքան տաքացաւ որ Արաւստիս պէս լուրջ թերթ մը, որ միանշանակ կ'առաջարկէր օսկանն է, սպառնալիս լեղու մը գործածեց ֆրանսայի դէմ, պահանջելով որ փութայ ճանչնալ Անգլիոյ իրաւունքները Նիկիթեան երկիրներու զանազան մասերուն մէջ: Բարեբաղդարար կառավարութիւնները տարբեր կերպով վարուեցան իրարու նկատ հաշտասէր տրամադրութիւններ ցոյց կուտան: Բարիզի անգլ. դեսպանին դիմումներուն ի պատասխան՝ Տ. Հանթօ յայտարարեց թէ ֆրանս. կառավարութիւնը բնաւ զիտաւորութիւն ունեցած չէ սահմանութիւններ ընել ըբիտանական ազգիցութեան չըջանակին մէջ եւ իթէ ֆրանսացի արշաւախուժելու ալգալիս իրան մը բրած են, այդ հակառակ է հանրապետութեան կառավարութեան փափաքներուն եւ նոյն իսկ հրամաններուն երկու կողմէ կարգուած պատուիրակներու խորհուրդը կը քննէ այժմ խնդիրը, որ յուսարի է թէ ընդհուպ պիտի վերջանայ համաձայնութեամբ վերջ տալով նաեւ լրագրական տաք վեճերու ու խորհրդարանական փութիկոտ հարցապնդումներու:

Ապանիոյ եւ Գուալայի ապստամբութեան համակիր Ամերիկեան Միացեալ Նահանգներուն միջեւ տիրող խուլ գրգռութիւնը սկսած է սաստկանալ եւ վտանգաւոր ձեւերով արտայայտուի: Ամերիկեան Մէյնը գրահաւորին պայթուի պատճառները քննող յանձնաժողովը իր քննութիւնը կը շարունակէ եւ արդիւնքը առայժմ գաղտնի կը պահէ: Կըսուի սակայն թէ հաստատուել է որ Սպանիացիները ծովին մէջ թուրիւններ դնուած ըլլալով, անձանոթ ձեռք մը անոնցմէ մին պայթեցուցիւ է Մէյնը խորտակուելու համար: Միացեալ Նահանգները 15 միլիոն

տղար ֆուսի հատուցում պիտի պահանջեն եղբր Սպանիայէն եւ պիտի գրաւեն Գուալայի ծովեզրերը, եթէ Մատրիտի գահիճը դժկամակի գոհացում տալ այդ պահանջին: Եթէ այս լուրերը ստուգուին, երկու երկիրներուն միջեւ պատերազմ մը կ'ընայ մօտալուտ նկատուի: Այս կասկածը կը զօրանայ պատերազմական այն պատրաստութեանց պատճառով, զորս Միացեալ Նահանգները կը տեսնեն այս պահուս Միւս կողմէ Գուալայի ապստամբութիւնն ալ տակաւին շատ հեռի է վերջ գտնելէ:

Պոմպայի մէջ ժանտախտը կը շարունակէ ամենայն սաստկութեամբ:

Անգլիացիք շատ գոհ են որ յաջողեցան Չինական գետերը բանալ տալ միջազգային վաճառականութեան առջեւ, որովհետեւ եւրոպական ուրիշ ազգերէ աւելի իրենք պիտի կրնան օգտուիլ նաւարկութենէն: Ասոր փոխարէն՝ Ռուսիա ալ իր ընդունած նոր զրուծեան համեմատ՝ Գոթայէ «վարձու բռնեք» է նոր նաւահանգիստ մը, ինչպէս «վարձու բռնեք» Բոթ-Աթիւրն եւ Թալէէնուան:

Եւրոպական քաղաքակրթութեան փորձանքներէն ազատ ապրիլ ուղող եւ ցարդ անձանոթ մնացած զաղթականութիւն մը գանուեցաւ Պոնին կղզիներուն մէջ որոնք Թորմօզայի մօտ են եւ չինեւաբօնական պատերազմէն ետքը ձարոնի ձեռքն անցած են: Ընտրոցներու խուժը մը որ այդ կողմերը պտոյտի ելած էր, ըրաւ այս գիւտը: Գաղթականութիւնը կը բաղկանայ բազմազան օտար տարրերէ որոնց մէջ կան Ֆրանսացի, Անգլիացի, Իտալացի, Սպանիացի, Ամերիկացի ևն: Ասոնք այդ բարերեր երկրին մէջ անկախ ու ազատ կապրին, քաղաքակրթութեան անունն իսկ լսել չին ուզեր եւ կը նախընտրեն անպայ, անգործ կենցաղավարութիւնը քաղաքակրթութեան բարիքներէն իրենց մէջ կանոնաւոր կրթութիւն ստացած ու զարգացած մարդիկ կան, որոնք իրենց պիտ ճանչցուած են: Իրենցմէ մէկը լուր տուած էր որ Լոնդոնի մէջ իր մէկ ազգականը մեռած եւ կտրիկ դուժար մը ժառանգութիւն թողած է իրեն: Մարդը՝ հակառակ իրեն եղած հրաւերին՝ չուղեց իր հանգիստը խաղաղել Լոնդոն երթալով, որովհետեւ զրամի պէտք չունէր իր ապրած այդ երանելի միջավայրին մէջ: Երանելիութիւնը սակայն ալ վերջացած է. եւրոպական զրամապուլը անմիջապէս իր քիթը հոն ալ պիտի մտցնէ անշուշտ եւ աշխատաւորի պիտի վերածէ նահապետական անհոգ կեանքի մը վարժ այդ խեղճ մարդիկը:

Աւստրիա հանդարտելիք չունի: Գերման եւ ջիւս ուղեւթեանց պայքարը կը շարունակուի կատաղօրէն և իրարու յաջորդող գահիճներուն խաղաղութիւնը հաստատուելու մասին մտադրած ծրագիրները շուրջ կիցնան, կառուցի գահիճն ալ չկրցաւ իւր մ'ընել ու ստիպուեցաւ հրաժարել: Ֆրանսացի՝ Եօդէֆ կայսրը Ֆրանցֆօն Հօհենշթայնի յանձնեց նոր նախարարութիւն մը կազմելու հոգը:

Շրջաբերող զրոյցի մը համեմատ, Ֆրանսա ալ կը պատրաստուի իրեն համար բաժին մը հանել Չինաստանէն, հայ-նան կղզին գրաւելով: Անգլիոյ երեսփոխանական ժողովին մէջ այս զրոյցի մասին հարցում մ'իւղաւ ժողովին

մէկ անդամին կողմէն, որուն՝ արտաքին գործերու նախարարութեան խորհրդական Քրըզըն պապասխանեց թէ Բարիզի անգլիական դեսպանին տեղեկութեանց նայելով, ֆուսնական կառավարութիւնը բնաւ զիտաւորութիւն չունի ասանկ քաղաքականութեան մը հետեւելու Չինաստանի հանդէպ:

ԵՕՔՍԻԻՉԼԵՐ

... Եւ սագար տէրունիտէքի կիւղէլ չիչէյէ պագընըլ... Էթթէթէթէթէթ, զարաֆէթտէ նազիրի վա'ր մը տըր. եչչիլ եար. լազլար արասընտա կիւղէնմիշ օլտըղը հալտէ, ճանը պիր մախլուգ կիպի երգիւնիւղէ կիւղլույօր, թէպէսսիւմ իտիյօր. օ թէպէս սիւմիւնտէն շուլէլէր, իայիհայար տէօքիւլլույօր տա ինսանըն լուհը. նէչէլէնտիւրիյօր. լաքին տիգ. գաթ իտիւնիլ... օ պիչարէ չիչէք լաթիֆ օլտըղը գատար տա մազմուժ տըր. պագընըլ, եւս վաշ եսվաշ պօյնընը պիւքտիւ... եչչիլ հարազարընը, թաղէ գօն. չէլէրիի պիր եանա սարգտը... արթիգ կիւլմէյօր, արթըգ թէպէսսիւմ իթմէյօր, իայիհայար արթըգ լուհարընէչէկապ իթմէյօր... չիւնքի զալըմ, զատտար, մէր. համէթիսի'յ պիր էլ օնուքէօքիւն. տէն գօրարտը, տալընտան ալըրտը... օ զալալըլ նէպաթ' չիմոնի հայաթընտան մահրում իտիլմիշ պիր չիչէք... պիր եօքսի'չ պիր...:

... Աղաճըն սըգ տալարը տարաւնտա կիւղէնմիշ օլան շու մի. նի մինի գուշըղաղա պագընըլ... եչչիլ հարազարընը թէչքիլ իթտիյի սէմա ալթընտա հապի'ն, հապի'ն էօթիւյօր. պու էօթիւլէր հէր եիւրէքտէ պիր աղըր, պիր աճը հասըլ իտիյօր. կէօղէրիտտէ բարլայտն ուղըր զէքալթէթ' բիթապլար տօլուսը մանէալար անլաթըյօր. լիսանը հալիլէ պիր չէլէր սէօլլէմէք իսթէյօր, լաքին մուվաֆֆա օլամայօր. քէնտի. սիլլէ ինգապէթէ կերիչէն ինքիգլէրի թաթըլը նաղմէլէրիլէ, կիւլէլ շարգըլարըլա պիւթիւն օրմանը պիր մուսիգիլսանէ հալի'նէ գօյօլար, էթրաֆա շաթարէթլէր, պէչաչէթլէր սաչըյօրլար, լաքին պիչարէ գուշըղալ պուն. լարա գուլապ պիլէ վէրմէյօր, էօթիւյօր, սանքի աղլայօր, սանքի լուհընտաքի քէտէրլէրի, միհնէթլէրի թէղաննի իտիյօր... չիւնքի պու մինի մինի եսվարընը, եուվաւընտան ալըրմըլ, անաւընըն մուհապպէթիւտէն մահրում գալմըլ պիր գուշըղալ... պիր եօքսի'չ պիր...:

... Հէլէլ շու մինի մինի մասսուժա պագընըլ... էլլէրիի

կէօյսիւնէ գափուշտը մըլ օլտըղը հալտէ մըլը մըլը ուլոյօր. եիւ ղիւնտէ բարւայան շուէի մասու միյէթ հէր եիւրեքտէ պիր մու հապպէթ, հէր կէօնիւտէ պիր շէֆագաթ ուլոյնտըլըլօր. եա նագլարընտան շաֆագլար, տու տագլարընտան թէպէսսիւմէր սա չըլըլօր. ինտան պուրլարը թէմաշա իթտիքճէ, ճէնապը հապգըն ա զամէթ վէ գուտըթիւնէ հայրան օլույօր :

... Ահ, իշխէ ուլոյնտը, կէօզ լէրինին ուֆաճը գաբագլարընը գալտըրար, շիմաի հալիւն հա ղիւն սիղէ պաղըլօր. կիւլ հանագլարընտաքի շաֆագլար, ալ տու տագլարընտաքի թէպէսսիւմէր եէրինէ, քիւրիքլէրինին արասըն տա ինճու տանէլէրի բէյտա օլույօր. զափալը մասուճըղալ ալ լայօր, աղլայօր տա անասընը գու ճագլամագ, օնուն լուհընտաքի հարարէթի էմէք իսթէյօր. պա ղըրըլօր, չըրընըլօր, լաքին ա նասը պու Ֆէրեստը մասուճանէյի իշիթմէյօր, պիր պագըլըլա, պիր էօրիւշիւլէ պաղըրընտան տիւշէն պու մուհապպէթ չիւշէյին շա տ իթմէյօր... չիւնքի պու մինի մինի եափուճըղ, պու կիւղէլ մէ լէք տալընտան գօբարըլմըլ պիր չիւշէք, եուլսաընտան մահրուճ գալմըլ պիր գուշ, անաճըղընըն աղուշընտան ճիւտա տիւշմիւշ պիր էօթՍԻԻԶ տիւր...

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

1900տէ Բարիկտէ վուգու պու լաճագ սէրկիտէ Պուկարիա նա մընա տախի պիր գըսմը մախսու սըն ինչասը իշիւն, ղըրաթ վէ թիճարէթ նագլարէթի թարաֆըն տան պիր մուսապագա (մըցուճ) աչըլաճագ վէ պու մուսապագայա Պուկարիա տախիլինտէքի գալ ֆալար իլէ իարիճտէ պուլունան պիւթիւն պուկար գալֆալարը իշ թիւրաք իտէպիլէճէք տիր, եարը լաճագ պինա տէմիրտէն օլաճագ վէ սէրկի գաբանտըգտան սօնրա Սօֆիայա նագլ իտիլէրէք, թի ճարէթ Միւղէսինէ թահվիլ իտի լէճէք տիր: Բլանլարըն էօնիւ միւղէսքի ապրիլ 20յէ գատար թագտիմ իտիլմէսի լաղըմ տըր:

Բրէնա հաղթէթլէրինին եէվմը վէլատէթի միւնտսէպէթիլէ, վի էննանըն Րուս քիլիսէսինտէ տու ալար օգուճմըլ վէ պու ալինտէ Րուսիանըն վիէննա էլիսի մայէթ մէմուրլարըլա պիրիլիտէ հաղըր պուլունմըլ տըր:

Քէզա Ճուրճօվանըն պիւլիւր Րուսիան զապըթանը ֆամիլեալա ըլըլա պէրապէր Րուսճուգա կէլ միւլէր վէ քէնտի շէրէֆլէրինէ օ լարագ վէրիլէն ղիւթաֆէթիտէ վէ պալօտա հաղըր պուլունմըլար տըր:

Մ. Սթօյիլով խասթայանմըլ օլտուղընտան, թապիպլէր թարա ֆընտան թէտալի իտիլմէքտէ տիր: Պու սէպէպլէ մէմուրիլէթի նի մուլագգաթէն մալիլէ նագլըր Մ. Թօտօրովա հափալէ էլլէմիլ տիր:

Թուճա չայընըն պուլարը թա մամըլա էրիմիլ վէ սուլար հալ մուրլար սէպէպլիլէ եիւքսէլմիլ օլտըղընտան, Ասթիիա վաթօր լարը փետրուար 19տան իթիպա րէն թուրնօ-Սէվէրինտէն Սուլի նայա գատար իշլէմէյէ պաշլամըլ տըր: Բուս վէ մաճար վաթօր լար տախի հագընտա իշլէմէյէ պաշլայաճագ տըր:

Բրէնա հաղթէթլէրի Ալմանիա խարիճիլէ նագլըրը գօնթ կոլու խոփաքիլի վիլարէթ իթմիլ տիր: Խասթալըրը հէնուլ ալնը հալտէ օլան տէվամ իթմէքտէ բրէնէս Գլէմանիլինին աշպալը սըհիլէսի հագգընտա Ֆրանսանըն վիէննա էլիսի հէր կիւն ճիւմհուրիլէթ ըէիսի Մ. Ֆէլիքս Ֆուա պա թէ լէկրաֆ մալիլմաթ վէրմէքտէ տիր:

Ջրաթ վէ թիճարէթ նէզա րէթի՝ քէօլիլէրի քէնտի սա նաթթլարընտա ամէլիլթա տա հա ղիլատէ ալըլտըրմագ իշիւն պու սէնէ պիր գաշ տէրսխանէ թէէսիս իթմէյէ գարար վէրմիլ տիր: Արը պէպէմէք վէ մահսուլ եէթիլտիրմէք իլիմէրինէ մախսու Ֆիլիպէտէ, Գլէօթլէնտիլտէ վէ Բէրգարտա պիրէր տէրս մահալի աչըլաճագ կիպի, Ալմէրիգա տա մա ֆիտանլարընը տիքմէք իշիւն տախի վիտինտէ, Լօմտա վէ Լօ վէգտէ պիրէր տէրսխանէ թէէսիս օլունաճագ տըր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻԷ

Րուս տմիրալը Մ. Սըրիտով Ալթինայա մուլմասէլէթլէ, Ջար հաղթէթլէրինին պիր խուսուսի մէթթուպըն Եուճան գրալընա թէսլիմ իթմիլ վէ պատէհու կի րիտէ աղիմէթ էլլէմիլ տիր:

Ալիւրէն Եուճանիսթանտա թէէ սիս իտիլէն գօնթթօլ գօմիսիօնը իլէ հիւքիւմէթ արասընտա գա րարկիլ օլան գօնթթօլ բրօկրամը մալիլէ նագլարէթի թարաֆընտան մէպուսան մէճիլիսինէ թագտիմ օ լունմըլ, վէ պու բրօկրամտա մէմ լէքէթին մատտի վէ մանէվի հէր տիւրիւ մէնֆաթթլարը միւլմէրն օրտըր գատար նագլըր տըգաթա ալընմըլ օլտըր պէյան իտիլիք տէն սօնրա, թէմամըլա գապուլ օլունմասը իւլուլմը իլիթար վէ շայէր պիր կէօնա թէպէտտիլթ իճրա իտիլմէք իսթէնիլիլիսէ, բր օրօկրամըն թէմամըլա սուլա տիւ շէճէյի իլալէ իտիլմիլ տիր: Պու բրօկրամըն մէպուսան մէճիլիսի

թարաֆընտան ալնը ալնէնա գապուլ իտիլէճէյի տէ իւմիտ օ լունմագտա տըր:

Ինկիլթէրա խարիճիլէ միւս թէշարը Մ. Գըրզըն մէպուսան մէճիլիսինտէ շու իֆատաթտա պուլունմըլ տըր:

«Սուլթանըն Թէսալիլալը մու ալէն վագթա գատար պօշալթտը րաճաղընը տէվլէթլէր իւմիտ իթ մէքտէ տիրլէր: Իգթիլիաի հալտէ, Սուլթան պու խուսուստան տօլալը թապիլիգ իտիլէճէք տիր: Բրէնա Եօրկիլիսին կիլիտէ վալի թային օլունմասը թէքլիլիլի հէնուլ կէրի ալընմամըլ տըր: Թէսալիա պօ շանտըգտան սօնրա, կիլիտտէ ա սայիլ վէ տուրղուլըլ գաթըլ իթ մէք գօլալ օլաճագ տըր:»

Պապը Ալօնին ալիլիլէն Օսման լը էլլիլէրինէ կէօնտէրմիլ օլտըղը թահրիլթա ճէվապէն, Թէսալի անըն պօշաթըլմասըլա կիլիտ մէսէլէսինին հալլ օլունմասը արա սընտա հիլ պիր րապըթա պու լընմասըրը վէ պինտէն ալէյհ Թէ սալիլալը պիր ալն էլվլէ պօշալթ մագ լաղըլ կէլտիլի տէվլէթլէր թարաֆընտան իֆատէ իտիլմիլ տիր:

Թիւրքիանըն Պուկարիա գօ միսէրի Նուսուհի պէյին մաաշընա Սուլթանըն իրատէսիլլէ 50 օս մանըլ լիւրասը տահա զամօ օլուն մուլ տըր: Նուսուհի պէյ մէմու րիլէթիլտէ տախի հիւսնիս խըտ մէթ վէ սաւաթաթ վէ օսթէրտի լի իշիւն, պու միւքիտաթա լա լըգ կէօրիւմիլ իմիլ:

Միքիլիլ նամ Րուսիան վա բօրը Գափալնա հագընլարընտա գարայա տիւշմիլ վէ 33 եօլճու լարտան հալընըլ պիր գատըն վէ 54 թաիֆէտէն հալընըլ իքիսի պօղուլմուլ տըր: Րուսիան հիւ քիւմէթի Միքիլիլ գարայա չէք մէք իշիւն իքի վաթօր կէօնտէր միլ իսէտէ, սօն հափատիլէրէ կէօրէ մէքքիլ վաթօր հալէա օլ տըրը եէրտէ պուլունմալ իմիլ:

Եուճան գրալընը կէլիլտիլի գապա սէպէպլիլէ պիւթիւն Եու նան քիլիսէլէրինտէ օլտուղը կի պի, վիէննա քիլիսէլիլտէ տախի տուալար օգուճմըլ վէ բրէնա Ֆէր տինանտ հաղթէթլէրի տախի հա ղըր պուլունմըլ տըր:

Սուլթան իրան Շահը հաղթէթ լէրինէ պիր գըթա մուրասա իմ թիլալ նիշանը իհտա էլլէմիլ օլ տըղընտան, մէքքիլ նիշանը կէօ թիւրմէյէ մէմուր օլան հէյիլէթի մախսուսէ եօլա չըգմըլ տըր:

Ալմանիա կապէթալարընտան Գէօլմիլիլ Ջաթրուլըն Ջէթիլէ տէն ալտըրը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Թիւրք հիւքիւմէթի 16,000 գատար տաքէր Արնափուտըլը թարաֆընա կէօնտէրմէք իլիլէթին տէ պուլընտըղընտան, Շգոտրա օրտուսընա մուհիմաթ վէրէնլէ րէ թէտարիլիլթ լաղըմէտէ պու լընմալարընը էմը էլլէմիլ վէ պու միւնտսէպէթլէ տէ Շգոտրատա

պուլընան պիւթիւն պուլտալարը սաթըն ալմըլ տըր:

Պու հափաթա Կարատալ հիւ քիւմէթ տաիլէլիլտէ բէք ֆէ նա թէէսիլ հասըլ իթմիլ տիր: Գարատալըլարըն պիր միւտտէթ տէն պէրի Շգոտրա վիլայէթին տէ իճրա իթտիլէլիլ հարէքեա թը խասիմանէ վէ Մալիլգոնիա տա վուգու պուլան գարըլըլըլալար թիւրքիանըն նալարընտա շիւպէլէլէր ուլոյնտըլմըլ օլտըղըն տան, թիւրքիա հիւքիւմէթիլին շու սուրէթլէ տաքէր սէվգի պու շիւպէլէլէ համլ իտիլմէքտէ տիր:

ՋԱԽԻՐԻ ԲԻԱՅԱՍԸ

Վաանա 24 փետրուար
Պաղատալ
Վալօն, լիպրա 47-51, հէքթօլ 7.90-8.40 ֆրանք
Արապա, լիպրա 47-55 հէքթօլ 8.50-10.50 ֆրանք
Արապա
Լիպրա 38-41, հէքթօլ 4.20- 4.40 ֆրանք
Միւրըր
Վալօն, լիպրա 57-58 հէքթօլ 5.80-5.90 ֆրանք
Արապա, լիպրա 57-64 հէքթօլ 6.-6.20 ֆրանք

Յաւոյնա
100 օգգալը 19-24 ֆրանք մալա կէօրէ
Արապա մուսալէլէսի Նարօլէն 24 ֆո. հիսապը իլէ տիր:
Կիւնտէ 15-20 վալօն վէ 15-20 արապա պուլտալ, 3-5 արապա արապա, 4-5 վալօն վէ 8-10 արապա մըլըր կէլմէքտէ տիր:

Ի Թ Ա Ր

Չիլիկիլ էանաֆընտան վէ էն տալ Սհօլու-Պուրկալըլմիլէթ տաշլարըմըլտան Տ. Սարգիս Մ. ֆափաղհան Օլթէնիցատա (Րու մանիա) իգամէթ իթմէքտէ օլտը ղընը պիւթիւն Պուկարիա տախիլինտէ պուլընտան ագրապա վէ տօսթլարընա իլիթար իտէր:

Ով որ գիտէ Գարբիլթցի Յով հաննէս Գինոսեան անուն երիտա սարգիս ուր գտնուիլը, թող հա ճի գրել հետեւեալ հասցէին:

Յովհաննէս Տէր-Յովհաննէսան
157 Summer st
(U. S. A.) Worcester Mass

ՏԵՍՍԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պուլկարեքէն սորվիլ փափագող ները՝ առաջնորդ ունենալով իրենց սոյն քերականութիւն կրնան վեց ամսուան մէջ կարգալ գրել և խօ սիլ: Կը ծախուի ֆ. Պօլիս, թըղ թափաճառ թագաւոր Գ. Հինալեանի մօտ:

Գինն է՝ ընտիր կազմ, հրահանգ ներու բանալին մէկտեղ, 6 լէվ. թղթակազմ, առանց բանալիի 4 լէվ. առանձին բանալին 60 անթիլմ:

Միւսաքանակ գնողներուն մաս նաւոր զեղչ կըլալ:

Կը ծախուի Դանի ի վաճառ գրափաճառ Տ. Ջարպահանէլեանի մօտ: